

[Indenrigsministeren]

kerhed om, hvem der egentlig havde ansvaret for en given tilsynsopgave.

En kommission direkte under folketinget vil være en fuldstændig nydannelse i vor parlamentariske styreform, og jeg mener som nævnt, at der er en række alvorlige betænkeligheder forbundet med sådan en ny konstruktion, først og fremmest at det vil være vanskeligt, for ikke at sige umuligt, at finde frem til tilfredsstillende regler om udpegning af en sådan kommissions medlemmer og om kontrol med og ansvar for kommissionens arbejde.

Jeg synes, det foreliggende lovforslag udmærket illustrerer vanskelighederne ved at etablere en kommission direkte under folketinget.

Lovforslagets bestemmelser om udpegning af medlemmer af kommissionen er meget uklare og rejser en række tvivlsspørgsmål. For det første forekommer det mig at være tvivlsomt, om disse bestemmelser er i overensstemmelse med grundloven, fordi grundlovens § 52 bestemmer, at folketingets valg af medlemmer til kommissioner og hverv sker efter forholdstal. Efter lovforslagets § 2, stk. 2, skal 11 af medlemmerne af kommissionen vælges med 1 person inden for hvert af 11 nærmere angivne områder. Så vidt jeg kan se, vil det ikke være muligt at vælge 11 medlemmer, der skal repræsentere 11 forskellige sagsområder, efter forholdstal.

Jeg skal ikke her kunne sige, hvorledes grundlovens § 52 skal fortolkes i relation til det foreliggende lovforslag, men vil pege på, at der ligger et problem her.

Jeg vil også gerne fremhæve, at dersom grundlovens § 52 ikke finder anvendelse i det foreliggende tilfælde, kan lovforslagets bestemmelse om udpegning af 11 af kommissionens medlemmer, så vidt jeg kan se det, ikke forstås på anden måde, end at medlemmerne skal vælges ved almindeligt flertalsvalg. Sagt med andre ord vil et folketingsflertal, der i parentes bemærket ikke behøver at omfatte f.eks. socialdemokratiet, efter lovforslaget kunne få den direkte indflydelse på, hvem de 11 af kommissionens medlemmer skal være.

Efter lovforslagets § 2, stk. 3, skal en handicaporganisation, en adoptionsorganisation, en ungdomsorganisation og en kvindeorganisation udpege hver 1 medlem. Beskrivelsen af disse organisationer er langtfra entydig, og

det er ikke angivet, hvem der skal bestemme, hvilken handicaporganisation, adoptionsorganisation m.fl. der skal udpege hvert medlem. Formentlig er det forudsat i lovforslaget, at folketinget skal træffe denne afgørelse. Det bliver besværligt. Jeg kan heller ikke se rettere, end at også denne afgørelse må træffes i folketinget ved et almindeligt flertalsvalg.

Lovforslaget er også på andre punkter uklart. Der er ikke i forslaget regler om, hvem der skal have kompetence til at sikre, at kommissionens opgaver udføres i overensstemmelse med lovforslagets regler, eller om, hvem der har kompetence til i givet fald at sige til et medlem, at vedkommende ikke skal udføre de opgaver, som efter lovforslaget påhviler den pågældende.

Det er bl.a. på denne baggrund, jeg i min redegørelse foreslog et etisk råd lagt under ministeren, men med klare informerende og udredende funktioner, f.eks. i form af en årlig redegørelse til folketinget. En sådan funktionsopdeling sikrer på én gang tingets medlemmer løbende indsigt i udviklingen på disse områder, og at et klart parlamentarisk ansvar bliver placeret.

Af bemærkningerne til lovforslaget får man mildest talt intet at vide om, hvilke initiativer andre politiske partier såvel som regeringen har taget i denne sag, og det er på den baggrund også mærkeligt, at man af bemærkningerne får det indtryk, at der overhovedet ikke har været offentlighed om »Fremskridtets pris« og min redegørelse. Det blev også sagt fra forslagsstillernes side ved debatten om redegørelsen. Det strider imidlertid eklatant mod de faktiske forhold. Det er naturligvis rigtigt, at selve etikudvalgets møder ikke var offentlige, men siden debatten om atomkraft i Danmark har der næppe været en så levende og engageret offentlig debat som den, vi netop har haft i anledning af »Fremskridtets pris«. Jeg håber og tror da også, at denne offentlige debat vil fortsætte i det kommende halve år.

Jeg har i øvrigt netop taget initiativ til, at redegørelsen nu bliver trykt og udsendes til et bredt forum over hele landet på nøjagtig samme måde, som »Fremskridtets pris« nu er mangfoldiggjort.

Sidst, men ikke mindst, vil der, som jeg allerede har været inde på, påhvile det etiske råd en klar forpligtelse til løbende at infor-